

Samenvatting

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet (naar verwachting) in werking. De Omgevingswet verplicht gemeenten om te gaan werken met één omgevingsplan, waarin alle regels van de fysieke leefomgeving staan. Voor 2032 moet de overgang van bestemmingsplannen (tijdelijk deel) naar het omgevingsplan (definitief deel) zijn afgerond. De Omgevingswet gaat uit van een kaderstellende rol van de gemeenteraad. De raad stelt de omgevingsvisie en het omgevingsplan vast. De Omgevingswet biedt de mogelijkheid om het vaststellen van delen van het omgevingsplan én het nemen van een voorbereidingsbesluit te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders. Om zo de uitvoering van het beleid bij het uitvoerende orgaan neer te leggen. Als de raad instemt met dit voorstel zetten we deze mogelijkheid vooralsnog beperkt in en krijgt het college de bevoegdheid om in bepaalde gevallen delen van het omgevingsplan te wijzigen en een voorbereidingsbesluit te nemen met het oog op de voorbereiding van in het omgevingsplan te stellen regels.

Beslispunten

1. Aan de raad voor te stellen het Delegationbesluit Omgevingswet Maastricht vast te stellen conform bijgevoegd raadsvoorstel.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 21 september 2023:

Conform.

1. Aanleiding

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet (naar verwachting) in werking. Vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet vormen de huidige bestemmingsplannen en beheersverordeningen (en een beperkt aantal andere gemeentelijke regels) samen met de Bruidsschatregels in één klap ons 'tijdelijk omgevingsplan'. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar het raadsbesluit over de Transitieaanpak Omgevingsplan (Bijlage 4 - Plan van Aanpak Transitie omgevingsplan.pdf (maastrichtbeleid.nl)). We hebben tot en met 31 december 2032 de tijd om dit tijdelijke omgevingsplan om te bouwen naar een volwaardig omgevingsplan voor Maastricht dat voldoet aan de vereisten van de Omgevingswet.

Delegatie vaststellen delen Omgevingsplan

De Omgevingswet gaat uit van een kaderstellende rol van de gemeenteraad in het fysieke domein. De raad stelt de omgevingsvisie en het omgevingsplan vast. De Omgevingswet biedt in artikel 2.8 de mogelijkheid om het vaststellen van delen van het omgevingsplan te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders. In het delegatiebesluit moet helder zijn onder welke voorwaarden het college het omgevingsplan mag wijzigen. Er gelden dezelfde inhoudelijke en procesmatige voorwaarden die gelden voor een besluit van de gemeenteraad. Daarnaast heeft de gemeenteraad de bevoegdheid om beleidsregels vast te stellen over de gedelegeerde bevoegdheid (op grond van artikel 4:81, eerste lid, Awb).

De mogelijkheid om delen van het omgevingsplan, via delegatie in of aan te vullen of te wijzigen, biedt ruimte voor toedeling van bevoegdheden op maat. Met delegatie kan uw gemeenteraad er immers voor zorgen dat de uitvoering van het beleid, ook als dat een aanpassing van het omgevingsplan betreft, bij het uitvoerende orgaan (het college) neergelegd wordt. Vanuit het oogpunt van efficiency, flexibiliteit en dienstverlening is delegatie op onderdelen wenselijk. Het voorkomt dat continue voorstellen tot wijziging van het omgevingsplan op de raadsagenda komen te staan en maakt het mogelijk om sneller in te spelen op actuele inzichten en omstandigheden.

In de huidige situatie bestaan vergelijkbare mogelijkheden om in een bestemmingsplan een wijzigings- of uitwerkingsbevoegdheid voor het college op te nemen. Dit is in de vigerende bestemmingsplannen ook toegepast, bijvoorbeeld de bevoegdheid om bepaalde specifieke aanduidingen op de verbeelding aan te passen ('geluidzone' of 'specifieke vorm van bedrijf – Garage') als bijvoorbeeld het bedrijf beëindigd is. Ook kan het zijn dat een bepaalde gebiedsontwikkeling door middel van een wijzigingsbevoegdheid met vooraf geformuleerde voorwaarden aan het college wordt overgelaten.

De nieuwe delegatiebevoegdheid in de Omgevingswet is echter geen exacte voortzetting van dit artikel. De nieuwe delegatiebevoegdheid kan een grotere reikwijdte hebben dan de huidige wijzigings- en uitwerkingsbevoegdheden. Anders dan nu hoeft niet al op het tijdstip van het vaststellen van het delegatiebesluit te zijn aangetoond dat de gedelegeerde aanpassingen van het omgevingsplan zullen voldoen aan het wettelijke kader. Kort gezegd: de uitvoerbaarheid van een opgenomen wijzigingsbevoegdheid moet bij het vaststellen van het bestemmingsplan zelf al zijn aangetoond. Dat is onder de Omgevingswet niet meer noodzakelijk.

De aanpassing van het omgevingsplan door het college van burgemeester en wethouders op grond van het delegatiebesluit moet wel aan dezelfde eisen voldoen als een door de gemeenteraad aangebrachte wijziging. Ook geldt dezelfde (uniforme openbare) voorbereidingsprocedure voor de (gedelegeerde) vaststelling van (een deel van) het omgevingsplan. Als op grond van het delegatiebesluit een deel van het omgevingsplan wordt gewijzigd, kan daartegen op dezelfde manier in rechte worden opgekomen als tegen de vaststelling van het plan door uw gemeenteraad zelf. Tegen het delegatiebesluit zelf kunnen echter geen rechtsmiddelen worden aangewend.

In de Memorie van Toelichting over de Omgevingswet worden voorbeelden voor het delegatiebesluit genoemd:

- De gemeenteraad kan in de omgevingsvisie een transformatiegebied aanwijzen en het college van burgemeester en wethouders bij delegatiebesluit opdragen om het omgevingsplan al dan niet in fases zo te wijzigen dat de transformatie zonder afwijkingsvergunning gerealiseerd wordt.
- Ook kan de raad het college van burgemeester en wethouders opdragen om afwijkingsbesluiten te nemen en het omgevingsplan daarmee in overeenstemming te brengen.
- De gemeenteraad kan het aanpassen van een omgevingsplan als gevolg van de aanwijzing van een beschermd stadsgezicht delegeren aan het college van burgemeester en wethouders, ook in algemene zin.
- De gemeenteraad kan aan bepaalde locaties functies toekennen waarbij de regels met betrekking tot bouw- en gebruiksactiviteiten in delegatie door het college van burgemeester en wethouders in het omgevingsplan worden gegeven.
- De gemeenteraad kan bij delegatiebesluit bepalen dat het college van burgemeester en wethouders het omgevingsplan op een bepaalde wijze wijzigt zodra een bepaald perceel minnelijk verworven is.

Het digitaal raadpleegbare omgevingsplan zal overigens ook informatie bevatten over de totstandkoming van de in het omgevingsplan opgenomen regels (wanneer welk orgaan bij welk besluit de regel in het omgevingsplan heeft vastgesteld).

Behalve hetgeen in de Omgevingswet is bepaald over het delegatiebesluit, is van belang dat in augustus 2022 door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een uitspraak is gedaan die (o.a.) ingaat op de grenzen aan het delegatiebesluit. Hieruit kan ten aanzien van de inhoud van het delegatiebesluit worden geconcludeerd, dat de rechtszekerheid vereist dat het delegatiebesluit in “objectief omschreven termen” aangeeft in welke gevallen en onder welke voorwaarden het college delen van het omgevingsplan mag vaststellen. Ondanks deze uitspraak en hetgeen is opgenomen in de Memorie van toelichting, is nog niet zeker waar de precieze begrenzing van de delegatie van delen van het omgevingsplan aan het college ligt. Jurisprudentie op grond van artikel 2.8 van de Omgevingswet zal de komende jaren mogelijk verdere aanknopingspunten geven.

Delegatie voorbereidingsbesluit

Ook het instrument ‘voorbereidingsbesluit’ keert terug in de Omgevingswet. De gemeenteraad kan net als in de huidige situatie een voorbereidingsbesluit nemen met het oog op de voorbereiding, vaststelling en inwerkingtreding van een omgevingsplan.

Nieuw is, dat de bevoegdheid tot het nemen van een voorbereidingsbesluit gedelegeerd kan worden aan uw college.

2. Context

Ter voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet is In juni 2021 door de gemeenteraad ingestemd met:

- het Plan van Aanpak Transitie Omgevingsplan Maastricht’ .
- Akkoord te gaan om een deel van de Algemene Plaatselijke Verordening op te nemen in een nieuwe “Verordening Fysieke Leefomgeving”, in voorbereiding op integratie in het omgevingsplan.
- Het adviesrecht van de raad bij de vergunningaanvraag voor buitenplanse
- omgevingsplanactiviteiten

In november 2021 is door de raad ingestemd met

- het aanwijzen van participatieplichtige Buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten
- het vaststellen van de Participatieleidraad Ruimtelijke Ontwikkelingen

Als volgende stap richting het nieuwe omgevingsplan zijn nu raadsvoorstellen voorbereid voor:

- het vastleggen van de werkwijze bij Buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten waarbij het adviesrecht van de gemeenteraad van toepassing is
- het vaststellen van de Nadeelcompensatieverordening
- het vaststellen van de Nota Ontwerpkeuzes Omgevingsplan Maastricht
- het voorliggend voorstel voor delegatie van delen van het omgevingsplan en het nemen van een voorbereidingsbesluit aan uw college.

3. Gewenste situatie

Doel van dit voorstel is om een besluit te nemen over de vraag in welke gevallen het college bevoegd is om delen van het omgevingsplan vast te stellen en/of een voorbereidingsbesluit te nemen door middel van een vooraf genomen delegatiebesluit door uw raad.

Gezien het feit dat het Omgevingsplan Maastricht de komende jaren conform de transitieaanpak zal worden opgebouwd, wordt voorgesteld om op dit moment een 'beperkt' delegatiebesluit te nemen voor wat betreft het vaststellen van delen van het omgevingsplan, een 'instapmodel' als het ware. Het is van belang om eerst te werken aan de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan en op grond daarvan vervolgens te komen tot een verder afgewogen delegatiebesluit. Er is daarom voor gekozen om in eerste instantie de delegatie beperkt te houden tot een aantal categorieën, te weten:

1. Het wijzigen van onderdelen van het tijdelijke omgevingsplan naar onderdelen van het nieuwe omgevingsplan op basis van de huidige wijzigings- en uitwerkingsregels op grond van de Wet ruimtelijke ordening zoals opgenomen in bestemmingsplannen die golden op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet, tenzij de wijzigings- en uitwerkingsregels zijn omgezet tot beoordelingsregels voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteitvergunning;
2. Het in overeenstemming brengen van het omgevingsplan met onherroepelijke omgevingsvergunningen als bedoeld in artikel 4.17 Omgevingswet (omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit, afgekort BOPA);
3. Het corrigeren van kennelijke verschrijvingen en verkeerde verwijzingen.
4. Het op grond van de Verordening fysieke leefomgeving Maastricht vaststellen van besluiten waarbij wegen of weggedeelten, gebieden of plaatsen worden aangewezen waarbinnen een verbod geldt of juist niet geldt.
5. Het nemen van een voorbereidingsbesluit met het oog op de voorbereiding van in het omgevingsplan te stellen regels.

Daarnaast stellen we voor om uw raad jaarlijks te informeren over de krachtens delegatie genomen besluiten en om uiterlijk 1 jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet (of nadat het college minimaal 5 keer gebruik heeft gemaakt van de gedelegeerde bevoegdheden) te evalueren en als wenselijk aan te passen.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor duurzaamheid en/of gezondheid.

5. Effect op de openbare ruimte

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de openbare ruimte.

6. Personeel en organisatie

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor personeel en organisatie.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor informatiemanagement en automatisering.

8. Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Er heeft geen participatie over dit raadsvoorstel plaatsgevonden. Het betreft een delegatiebesluit, waarvoor participatie niet vereist is.

11. Voorstel

1. Aan de raad voor te stellen het Delegatiebesluit Omgevingswet Maastricht vast te stellen conform bijgevoegd concept raadsvoorstel.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Het delegatiebesluit treedt in werking gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Daarnaast zal de gemeenteraad jaarlijks worden geïnformeerd over de krachtens delegatie genomen besluiten. Uiterlijk 1 jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet (of nadat uw college minimaal 5 keer gebruik heeft gemaakt van de gedelegeerde bevoegdheden) zal het delegatiebesluit worden geëvalueerd en als wenselijk worden aangepast.